

## De Antoontjes

*Pedagogisch beleid BSO De Antoontjes 2021*



## Inhoudsopgave

<b>1. INLEIDING</b> .....	<b>2</b>
<b>2. BSO DE ANTOONTJES ALGEMEEN</b> .....	<b>2</b>
1. ALGEMENE DOELSTELLING .....	2
2. PERSONEEL .....	2
3. OPLEIDINGSPLAN-DESKUNDIGHEID BEVORDERING .....	2
4. OPENSTELLING .....	3
5. DAGINDELING.....	3
6. EETMOMENT.....	3
7. ATELIERRUIMTE .....	3
8. VOEDINGSBELEID .....	3
9. SCHOOLVAKANTIES.....	4
10. BELEID EXTRA DAGDELEN OF WISSELEN OPVANG DAGEN EN VAKANTIEOPVANG.....	4
11. ACHTERWACHTREGELING EN BKR .....	4
12. DRIE UURSREGELING .....	4
13. ONDERSTEUNING VANUIT EEN VOLWASSENE .....	4
14. OUDERCONTACTEN .....	4
<b>3. PEDAGOGISCHE VISIE EN UITGANGSPUNTEN VAN DE ANTOONTJES</b> .....	<b>4</b>
1. OPVOEDING THEORIEËN .....	5
<b>4. HET BELANG VAN SPEL VOOR DE ONTWIKKELING VAN HET KIND</b> .....	<b>5</b>
<b>5. MENTORSCHAP EN DE WET IKK</b> .....	<b>6</b>
<b>6. PEDAGOGISCHE DOELSTELLINGEN</b> .....	<b>6</b>
1. WE BIEDEN KINDEREN EEN SFEER VAN VEILIGHEID EN GEBORGENHEID .....	6
2. BEVORDEREN VAN DE PERSOONLIJKE COMPETENTIE .....	7
2.1 <i>Individualiteit en karakter</i> .....	7
2.2 <i>We willen de kinderen zelfstandigheid en veiligheid bieden</i> .....	7
2.3 <i>We geven kinderen inspraak</i> .....	8
3. SOCIALE COMPETENTIES .....	8
3.1 <i>Samen leven/samen verantwoordelijk</i> .....	9
4. SOCIALISATIE; WAARDEN EN NORMEN .....	9
4.1 <i>Intermenselijke relaties</i> .....	10
4.2 <i>Diversiteit</i> .....	10

## **1. Inleiding**

Een pedagogisch beleid is het visitekaartje van de organisatie en in dit geval van BSO De Antoontjes.

De drie belangrijkste redenen om pedagogisch beleid vast te leggen zijn:

1. waarborgen van eenduidige, continue, pedagogisch kwaliteit
2. het pedagogisch handelen van de pedagogisch werker toetsbaar maken
3. herkenbaarheid scheppen voor ouders en geïnteresseerden.

Het is van belang en logisch dat ook voor de ouders van de kinderen in de schoolleeftijd een BSO is om arbeid en zorgtaken op elkaar af te stemmen.

Men was lange tijd in de veronderstelling dat de BSO een verlengstuk is van de kinderopvang voor 0 tot 4 jarigen.

In wezen is de BSO anders, in zowel de leeftijd van de kinderen als de tijd die zij er doorbrengen en de invulling van die tijd.

De tijd die zij in de klas op school doorbrengen is ook anders.

Daarnaast zal het pedagogisch handelen zich blijven ontwikkelen.

Het pedagogisch beleid is de rode draad voor ons handelen en is bedoeld om pedagogisch werkers een houvast, eenduidigheid en richting te geven bij het pedagogisch handelen. Binnen dit kader wordt er namelijk van alles van hun verwacht: een leuke, uitdagende, leer, speel en stimulerende omgeving scheppen, de ontwikkeling van kinderen stimuleren, extra aandacht geven aan kinderen die dit nodig hebben, een variatie aan activiteiten bieden, contacten tussen kinderen stimuleren. Tevens wordt er gewerkt aan een karakteristieke en herkenbare sfeer. Vanuit dit oogpunt bekeken vormt het tevens een toetssteen voor de leiding van de BSO: doe ik het goed; is het aanbod gevarieerd genoeg, waar liggen de verbeterpunten etc.

Nieuwe pedagogische ontwikkelingen zullen worden besproken en indien nodig uitgewerkt in de praktijk. Pas als blijkt dat de wijzigingen passen in het pedagogisch beleid zullen ze worden opgenomen.

Wij hopen dat ouders, belangstellenden en pedagogisch werkers dit pedagogisch beleid met plezier lezen en zich een beeld kunnen vormen van het handelen van de pedagogisch werkers op onze opvang.

## **2. BSO De Antoontjes Algemeen**

### **1. Algemene doelstelling**

Het aanbieden van kwalitatieve buitenschoolse opvang voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar waarbij een plezierige, speel, stimulerende en uitdagende leefsituatie wordt gecreëerd waarin elk kind tot zijn /haar recht komt.

Daarnaast bieden wij de mogelijkheid om gebruik te maken van de naschoolse activiteiten en workshops. Dit doen wij door ze zelf te organiseren of door externe partijen.

De opvang bieden we aan na schooltijd, in schoolvakanties, en studiedagen van het basisonderwijs.

De opvang vindt plaats op school. In en om de buurt van de Sint Antoniuschool heb je BC de Boomspijker, speeltuin De Waag, "Nieuwmarkt-buurt" op loopafstand de OBA en muziekgebouw het IJ.

De buurt is hun leefwereld: hier gaan ze naar school, bezoeken clubs en ontmoeten hun vriendjes en vriendinnetjes.

Doelgroep: kinderen van 4 t/m 12 jaar van ouders die werken/ studeren.

Groepsgrootte: maximaal 22 kinderen.

### **2. Personeel**

Voor de structuur en continuïteit staan er elke dag 2 vaste pedagogische medewerkers op de groep. De pedagogisch werkers zijn bevoegd volgens de eisen die de Wet Kinderopvang eist. Ze zijn in het bezit van een VOG (verklaring omtrent het gedrag) aangevraagd na 1 juli 2013 in verband met Wet van continue screening. De leidinggevende staat zelf ook op de groep. We hebben een invalpool van 2 vaste pedagogisch medewerkers.

### **3. Opleidingsplan-Deskundigheid bevordering**

Vanuit het Ministerie van SZW zijn opleidingsinstituten aangewezen voor het volgen van scholing/opleiding. Het afgelopen jaar hebben we de training ; Oog in interactie gevolgd.

Trainingen en workshops volgen we een aantal jaar via Bureau Kwaliteit Kinderopvang en Werkend Leren. Sinds afgelopen jaar ook met Windesheim

Anticiperen op permanente educatie resulteert zich zowel in verdieping van kennis als verbreding en stimuleert de ontwikkeling van de pedagogisch werkers. De reeds opgedane kennis en vaardigheden worden zo onderhouden waarmee we tevens in staat worden gesteld om op de hoogte te blijven van de actuele ontwikkelingen rondom kinderen en pedagogische aspecten.

Vanuit het Ministerie van SZW zijn organisaties aangewezen die aan de norm voldoen voor het volgen van kinder- EHBO

Op onze opvang zijn er voldoende medewerkers met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Training Meldcode Kindermishandeling is gevolgd en zal nog geconcretiseerd worden met het afwegingskader

**Voertaal:** op de opvang is Nederlands de voertaal.

#### 4. Openstelling

We bieden 52 weken openstelling aan.

Tijdens de schoolweek is de opvang open van 15.-18.30.

Tijdens de vakantie, studiedagen is de opvang open van 8.-18.30.

De opvang is zowel telefonisch: 06-819 064 94 bereikbaar als via de mail: [info@deantootjes.nl](mailto:info@deantootjes.nl)

➤ **Sluiting BSO**

- 2<sup>de</sup> paasdag
- 2<sup>de</sup> pinksterdag
- Koningsdag
- Hemelvaartsdag

#### 5. Dagindeling

De kinderen worden aan de hand van een lijst van het binnenplein opgehaald. De kinderen voelen zich ook vrij om alvast de groep op te lopen. De kinderen krijgen tijdens het ophalen ook even de tijd om op het binnenplein te spelen. Kinderen van de bovenbouw hebben vaak een zelfstandigheidcontract en vragen toestemming om op het buitenplein te spelen. Alle kinderen die naar de opvang gaan, geven de leerkracht een hand. De pedagogisch werker zorgt voor een eventuele overdracht met de leerkracht. Wanneer het regent, worden de kinderen uit groep ½ uit de klas opgehaald.

Een pedagogisch werker wacht de kinderen op de groep op en verwelkomt alle kinderen.

❖ **Met een ander kind mee**

Voor de structuur, continuïteit en cohesie op de groep, zien wij graag dat de kinderen op de geplaatste dagen naar de opvang komen. Echter kan het voorkomen dat uw kind bij iemand wilt gaan spelen, wat natuurlijk ook leuk is!

Om verwarring en onrust op de groep te voorkomen, wordt van ouders verwacht dit tijdig aan ons door te geven, dit voorkomt onnodig op zoek gaan naar een kind.

Tevens stellen wij u in de gelegenheid om middels ons zelfstandigheidsverklaring op te geven met wie uw kind altijd mee mag. Voorwaarde is wel dat de ouders onderling contact met elkaar hierover opnemen.

#### 6. Eetmoment

Het gezamenlijk eten vormt bij ons een belangrijk onderdeel. Er wordt een rustmoment gecreëerd waarin van de kinderen wordt verwacht om echt stil te zijn; zo wordt er ruimte gecreëerd voor kinderen die eventueel een gebedje willen doen of kinderen die gewoon behoefte hebben aan rust.

Na de woorden "eet smakelijk door een willekeurig kind, mag er weer gepraat worden.

Na het gezamenlijk eten is het tijd voor vrij spel. Er wordt wekelijks een activiteit op de groep georganiseerd waar alle kinderen aan mee kunnen doen. De activiteiten zijn vrijblijvend. Naast het aanbod op de groep kunnen de kinderen ook kiezen voor de speelzaal, de gang, atelier ruimte en binnen/buitenplein.

#### 7. Atelier ruimte

Ons kantoor hebben we ingekleed als atelierruimte. De ruimte is bedoeld voor kinderen van de bovenbouw (vanaf gr 5) om na schooltijd te verblijven. Tijdens het gezamenlijk eetmoment mogen twee kinderen hier eten. Met de kinderen wordt afgesproken dat zij daar blijven tot na het eetmoment en als zij klaar zijn mogen ze, na het opruimen van hun bord en beker, kiezen wat ze willen doen. Als ze naar het buitenplein gaan moeten ze dat melden. Er staan dagelijks twee vaste Pm'ers op de groep die op en neer kunnen lopen om te kijken hoe het gaat. Na het eten en drinken mogen drie kinderen (ruimte laat dat toe qua m2) daar spelen, knutselen, huiswerk maken en/of een boek lezen. Per dag wordt gekeken wie van de kinderen in deze ruimte willen verblijven. Indien nodig wordt een rooster gemaakt en opgehangen in het atelierruimte. Dit geeft de kinderen helderheid en voorkomt discussies.

#### 8. Voedingsbeleid

Wij zorgen voor voldoende eten. Tussen half en 5 uur krijgen de kinderen fruit aangeboden. Er wordt ook rekening gehouden met bepaalde allergieën en diëten. Mits we tijdens vakanties en studiedagen uitstapjes organiseren, wordt op de groep een warme maaltijd aangeboden. WE hebben ook biologische producten. Het voedingsbeleid is op te vragen.

## **9. Schoolvakanties**

Tijdens schoolvakanties bieden we activiteiten op locatie aan of organiseren we uitstapjes. Er worden in een week 2 á 3 uitstapjes georganiseerd; afhankelijk van het weer en de behoefte van de kinderen.

## **10. Beleid extra dagdelen of wisselen opvang dagen en vakantieopvang**

Ouders worden in de gelegenheid gesteld en mits de bezetting dit toelaat om een dag incidenteel af te nemen en/of te ruilen. Deze mogelijkheid kan echter alleen gehonoreerd worden indien het aantal op te vangen kinderen past binnen de BKR; Beroepskracht Kind Ratio. Meer hierover kunt u lezen in ons veiligheids- en Gezondheidsbeleid.

Kinderen en pedagogisch medewerkers kennen elkaar goed zodat de emotionele veiligheid van de kinderen niet in het geding komt bij het wisselen van de opvangdagen.

Gedurende de schoolvakanties en studiedagen is er meer ruimte om van dag te ruilen, een extra dag af te nemen, een dag te compenseren of gebruik te maken van alleen vakantieopvang.

## **11. Achterwachtregeling en BKR**

De Antoontjes bepaald dat aan de Wettelijk vastgestelde BKR; beroepskracht kind-ratio wordt voldaan zoals dat is vastgesteld in de wet Kinderopvang voor BSO. Ons atelierruimte, de speelzaal en gang laten het toe dat er voldoende bewegingsruimte voor de kinderen is. De naschoolse activiteiten vinden plaats in bv: podiumzaal, handarbeidlokaal en speelzaal.

Indien over een hele dag 1 pedagogisch werker aanwezig is en niet wordt afgeweken van de wettelijke norm, is een achterwacht van toepassing; een volwassene die binnen 15 minuten op de locatie is en tijdens openingsuren altijd telefonisch bereikbaar. Bij De Antoontjes is dit de leidinggevende of een vaste groepsleiding. Indien zij deze rol niet kunnen vervullen, wordt naar ouders gecommuniceerd wie de achterwacht is. Op het personeelsrooster staat vermeld wie als tweede en derde achterwacht fungeert, met het bijbehorende telefoonnummer.

De leidinggevende werkt in principe niet als pedagogisch medewerkster op de groep. In het geval dat er geen inval te vinden is, zal hiervan worden afgeweken. Op dagen dat de leidinggevende niet op de groep aan het werk is, verricht zij administratieve werkzaamheden of is gewoon aanwezig voor de groepscohesie en als aanspreekpunt voor ouders. Op deze dagen telt zij niet mee voor de beroepskracht kind-ratio. Er zijn dan dus voldoende pedagogisch werkers op de groep.

Tevens zijn er afspraken met de school gemaakt. De beroepskrachten mogen in geval van een calamiteit een aanspraak doen op de conciërge of andere medewerkers van de school.

## **12. Drie urenregeling**

Bij aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR. Daarbij wordt minstens de helft van de vereiste BKR ingezet. Op bepaalde tijden mag hier niet van worden afgeweken en ook niet langer dan twee uur. De Antoontjes wijkt indien nodig tijdens de schoolvakanties en studiedagen wekelijks af tussen: 8-9.30 en tussen 17. en 18.30. Tijdens intakegesprekken wordt dit naar de ouders gecommuniceerd.

## **13. Ondersteuning vanuit een volwassene**

De verstandhouding tussen de pedagogisch medewerker en de ouders, is zo goed dat hier altijd om gevraagd kan worden. Hierbij valt te denken aan het open en sluit moment, uitstapjes, organiseren van vieringen etc.

## **14. Oudercontacten**

Contact tussen ouder en groepsleiding is van essentieel belang. Tijdens het ophalen vind er over het algemeen altijd een overdracht plaats. Bij dringende en bijzondere zaken zal er een afspraak met u gemaakt worden.

U kunt zelf ook bij de groepsleiding een afspraak maken om zaken m.b.t. uw kind te bespreken.

## **3. Pedagogische visie en uitgangspunten van De Antoontjes**

Pedagogisch beleid wordt ontwikkeld vanuit een pedagogische visie, opvoedingsideeën/theorieën waar weer een methodiek uit kan voortvloeien.

Pedagogische visie geeft aan op welke wijze men vindt dat kinderen zich ontwikkelen en welke rol of taak opvoeders hierin hebben; een inhoudelijk kader dat richting geeft aan het handelen in de praktijk en daarbij te maken keuzes. Binnen het gestelde kader is de driehoeksverhouding van: kind, ouder en de pedagogisch werkers essentieel. Het zet voor de kinderen

een wezenlijk beeld neer, ze weten waar ze aan toe zijn/hoe het werkt en dat is weer bevorderlijk voor de ontwikkeling van de kinderen. Waken voor overbescherming en betutteling is hierin net zo belangrijk.

Kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar een veilige en gezellige plek bieden na schooltijd is waar wij voor staan. Een leefsituatie creëren waarin het kind in zijn/haar behoefte wordt voorzien en zich kan ontplooiën. Een plek waar kinderen graag komen en waar ze zichzelf kunnen zijn.

Een plek van waaruit ze allerlei uitdagende speelmogelijkheden en activiteiten wordt aangeboden en kunnen ondernemen, zowel individueel als in groepsverband.

De tijd na school is hun vrije tijd en het is van belang dat kinderen deze vrije tijd zoveel mogelijk op hun eigen manier vorm kunnen geven.

Onze uitgangspunten hierin zijn Het creëren van een **gezellige** omgeving waarin **structuur**, **veiligheid** en **geborgenheid** centraal staan

Het accent ligt hier op het bieden van een prettige **vrijtijdsbesteding**. Presteren maakt onderdeel uit van de schoolbanken, op de opvang is dit niet relevant. Het is belangrijk dat kinderen tot vrij spel komen en hieraan plezier ontleen. Het actief leren wordt hier ook aan ontleend; Bij cognitieve vaardigheden kan onderscheid gemaakt worden tussen algemene cognitieve vaardigheden zoals logisch en analytisch denken en abstract redeneren en specifiek cognitieve vaardigheden zoals lees en rekenvaardigheden die belangrijk zijn voor schoolsucces. Hiermee gezegd maakt spel een belangrijk onderdeel uit van de algehele ontwikkeling van het kind. In het volgende hoofdstuk meer over het belang van spel.

Kinderen zelf laten kiezen stimuleert hun in hun zelfvertrouwen en draagt bij aan hun verdere ontwikkeling. Tevens maakt het hun bewust van de keuzes die ze maken.

**Het kind** staat **centraal**: ieder kind is uniek. We zien het kind als een individu met zijn eigen aanleg, ontwikkeling, temperament en behoeften. We bieden ieder kind de kans om zijn eigen persoonlijkheid te ontwikkelen. We nemen kinderen serieus en luisteren naar hun. Kinderinspraak vinden wij belangrijk, hier wordt dan ook aandacht aan besteed.

## 1. Opvoeding theorieën

Opvoedingsideeën van de pedagogisch werkers worden vaak gevormd door reeds bestaande pedagogische theorieën over opvoeding. Een methodiek waar veel mee gewerkt wordt en waar onze keus naar uitgaat is die van Thomas Gordon. Deze methodiek gaat uit van een weldoordachte, doelgerichte en systematische werkwijze. Het maakt ons werk inzichtelijk en overdraagbaar.

Centraal in deze methodiek staat het **luisteren** naar de kinderen.

Andere belangrijke elementen in deze methode zijn:

- het ingaan op behoeften en gevoelens van kinderen
- vanuit respect voor elkaar, naar elkaar luisteren
- “ik”-boodschappen geven
- samen oplossingen vinden voor problemen
- zelfstandigheid bevorderen
- opvoeders maken ook fouten: erkennen en bereid zijn ervan te leren
- eigen behoeften, stemmingen en gevoelens spelen een rol bij de opvoeding
- een opvoeder kan en hoeft niet altijd consequent of aardig te zijn.

De Gordon methodiek is niet gebaseerd op een bepaalde theorie. De theorie sluit daarentegen wel goed aan bij de theorieën van Janus Korczak en Alice Miller<sup>1</sup>.

Hierin staat het **luisteren** naar kinderen centraal.

## 4. Het belang van spel voor de ontwikkeling van het kind

Spelen is belangrijk voor de persoonlijke ontwikkeling van het kind. Het is de basis voor technieken en vaardigheden die de kinderen later gaan gebruiken.

Op de groep is het spelaanbod heel divers: fantasie, constructief, gezelschapspellen (Coöperatief spel), functioneel spel etc. In de speelzaal wordt met regelmaat sport en spel activiteiten georganiseerd. Er wordt ook veel bewogen op muziek.

De kinderen geven we inspraak om zelf een spel te kiezen of om een spel te verzinnen.

Het binnen en buitenplein is uitgerust met voldoende speel/ klimtoestellen, glijbaan, schommel en een zandhuis. Dit leent zich er ook goed voor om kinderen uit te dagen en te stimuleren tot spel.

Tijdens schoolvakanties ondernemen we uitstapjes naar uitdagende en veilige plekken.

We zien ook verschillen in spelgedrag tussen jongens en meisjes. Dit zien we niet alleen in de keuze van het speelmateriaal maar ook in de manier waarop er gespeeld wordt. Jongens zijn veel actiever en meisjes zijn meer bezig met de inrichting van hun omgeving of nemen veel sneller een rollenspel aan.

- Op sociaal-emotioneel gebied: kind leert te wachten op zijn beurt, leert om te gaan met win/verlies situaties, leert omgaan met teleurstellingen, leert inzicht in eigen emoties en in die van anderen, wordt zich bewust van eigen omgeving, worden blij als iets lukt wat weer zorgt voor meer zelfvertrouwen.
- Motorische ontwikkeling: krijgt beter zicht op de oog-hand coördinatie, door beweging wordt fijne en grove motoriek gestimuleerd, anticiperen/snel reageren op dingen, leert eigen lichaam kennen.
- Cognitief gebied: leert denken en vooruit plannen, leert onthouden en bewust van eigen handelingen, leert strategisch denken/handelen, ontdekt hoe dingen werken, stimulering van taalontwikkeling, stimulering creativiteit.

Door als uitgangspunt te nemen dat alles wat de kinderen in hun spel proberen/doen goed is en rekening houden met de eigenheid van het kind, waarborgen we hun ontwikkeling. Het kind krijgt zo meer zelfvertrouwen waardoor het zich goed kan ontplooiën. De band tussen kind en pedagogisch werker wordt hiermee ook versterkt waardoor gevoel van veiligheid toeneemt.

Spel moet als plezierig worden ervaren en als ontspanning worden ervaren en niet als dwang, dit zou weer belemmerend kunnen werken.

Het is de vrijheid van het spel in de vrije tijd van het kind op de opvang wat er voor dient om het fijn en plezierig te hebben. Wij staan erbij, spelen mee, moedigen aan, complimenteren en bieden troost en stellen ons liefdevol op.

## **5. Mentorschap en de wet IKK**

Ten behoeve van de ontwikkeling van het kind heeft elk kind een mentor. Met het mentorschap kunnen we de kinderen begeleiden in hun ontwikkelingsproces op de groep en op het gebied van persoonlijke competenties. De aandacht wordt zo beter verdeeld en zorgt ervoor dat alle kinderen gezien worden; zowel de “zorgenkindjes als de kinderen die nauwelijks opvallen.

Algemeen doel is dat het kind meer centraal komt te staan doordat er bewuster naar een kind gekeken wordt en dat ouders en kind een vaste contactpersoon krijgen.

Door het kind actief te volgen en inzichtelijk te maken kan in samenspraak met de ouder ten behoeve van de ontwikkeling, kleine doelen opgesteld worden. Dit zorgt ervoor dat we beter in staat zijn om aan te sluiten op de individuele behoeften van een kind. De ouder wordt ook in staat gesteld om vragen en/of een zorg te delen. Indien wij niet aan een hulpvraag kunnen voldoen, verwijzen wij de ouders door naar bv een Ouder Kind Centrum of overleggen het met school. Het Ouder en Kind Centrum is ook bij de school aangesloten.

Wij maken gebruik van de Kwaliteitsmonitor BSO Kohnstamm Instituut.

Op de groep is per groep een overzicht van welk kind onder welke pedagogisch medewerker valt. Nieuwe ouders krijgen dit tijdens de intake te horen.

### Doorgaande leerlijn

Opvang en onderwijs beschouwen wij niet als gescheiden werelden. Beide zijn we gericht op de ontwikkeling en welbevinden van het jonge kind. Weliswaar met een andere inbreng qua kennis, mogelijkheden, cultuur etc.

In de overgang van school naar de opvang is een goede afstemming belangrijk;

- het geeft ons inzicht op hoe de dag van een kind was
- adequaat kunnen handelen
- een betere overdracht naar ouder kunnen doen

## **6. Pedagogische doelstellingen**

Dit zijn aandachtspunten voor het pedagogisch handelen, ze beogen continuïteit in het pedagogisch handelen.

Per doelstelling proberen we een beeld te schetsen van hoe het in de praktijk is/ beleefd word. We onderschrijven 4 doelstellingen.

### **1. We bieden kinderen een sfeer van veiligheid en geborgenheid**

Kinderen hebben veiligheid en geborgenheid nodig om zich te ontwikkelen. Pas als een kind zich veilig voelt kan het zichzelf zijn door zichzelf te laten zien.

Door in te gaan op de signalen die de kinderen afgeven winnen we hun vertrouwen en acceptatie wat tevens de basis vormt voor de verdere verstandhouding tussen kind en pedagogisch werker.

We proberen een sfeer te creëren wat huiselijk en gezelligheid uitstraalt zodat de kinderen zich prettig voelen. Dit doen we o.a. door diverse hoekjes te creëren.

De pedagogisch medewerker toont interesse in het kind door persoonlijke aandacht te geven. Borgen van de emotionele veiligheid doen we door contact maken en onderhouden, het kind uit te dagen, te stimuleren in het maken van stappen, troost bieden en liefdevol opstellen.

### Praktijkvoorbeelden

- *Voorafgaand aan de plaatsing doet zich een intake voor waarbij het kind mee mag komen om alvast kennis te maken met ons en de groep; zo raakt het kind vertrouwd met ons in aanwezigheid met ouder. Afhankelijk van de wens van ouder en behoefte van het kind, wordt een wenrooster gehanteerd.*
- *Eerste dag van het kind, stellen we het kind voor aan de andere kinderen of het kind stelt zichzelf voor.*
- *Tijdens de groepsactiviteit stimuleren we het kind om hieraan deel te nemen zodat het kind in contact komt met andere kinderen en zo vriendschappen opbouwt.*
- *Het nieuwe kind koppelen aan kind uit dezelfde klas v.d. om het nieuwe kind wegwijs te maken op de opvang om zo vertrouwd te raken..*
- *Vanwege de vele indrukken die een nieuw kind opdoet, wisselen we drukke activiteiten af met rustpunten als samen eten of een boekje lezen.*
- *Het kind zoveel mogelijk vertellen wat en hoe we de dingen doen om het kind vertrouwd te maken met de omgeving; kinderen voelen zich prettig als ze weten waar ze aan toe zijn.*
- *Het kind krijgt een persoonlijk tasje, dat zelf versierd mag worden om de eigen spullen in op te bergen op de groep.*
- *Ter stimulering van het zelfvertrouwen een taakje geven en complimenteren zodat het kind een gevoel krijgt van “ik hoor er ook bij.*
- *Gevoel van saamhorigheid creëren doen we door met elkaar te praten over gebeurtenissen, samen lezen, gezamenlijk een activiteit ondernemen en samen feest vieren.*
- *De omgeving waarin het kind wordt opgevangen is vertrouwd. Het verloop van volwassenen ziet het kind zo ongeveer gedurende de hele dag.*
- *Indien er een broertje is zusje aanwezig is, vragen we “hulp”.*

## **2. Bevorderen van de persoonlijke competentie**

### **2.1 Individualiteit en karakter**

Ieder kind is uniek. We zien het kind als een individu met zijn eigen aanleg, ontwikkeling, temperament en behoeften. We bieden ieder kind de kans om zijn eigen persoonlijkheid te ontwikkelen. We nemen kinderen serieus en luisteren naar hun. Er wordt rekening gehouden met de behoeften van ieder kind. Het ene kind wil zich lekker uitleven, terwijl het andere kind het behoefte heeft aan rust en regelmaat. Binnen onze opvang is hier ruimte voor. Elk kind is anders en vraagt ook om een andere benaderingswijze.

Het is van groot belang dat hier rekening mee wordt gehouden door zicht te krijgen op het kind. Dit doen we door ons o.a. geïnteresseerd op te stellen.

Het is van belang dat kinderen de keuze hebben in wat ze willen en eventueel met wie. Gevoel van ontspanning en plezier staat hier voorop. Kinderen zelf laten kiezen stimuleert hun in hun zelfvertrouwen en draagt bij aan hun verdere ontwikkeling. Tevens maakt het hun bewust van de keuzes die ze maken.

Vrije tijd kan bestaan uit deelname aan georganiseerde activiteiten en vrij spel, een balans tussen beide is essentieel daar een kind ook moet leren om zichzelf te vermaken.

### **2.2. We willen de kinderen zelfstandigheid en veiligheid bieden**

Bij De Antootjes willen we de kinderen zelfstandigheid bieden en hun hierin ondersteunen en stimuleren.

Net als met “vallen en opstaan” is dit ook een leerproces die kinderen gaandeweg aanleren. Hier hebben zij echter wel hulp bij nodig.

Het is van belang dat kinderen zelfstandig kunnen zijn door keuzes en fouten te maken en daar de consequenties van leren inzien. Het overzien van het e.e.a. is een rijpingsproces die ze nog moeten doormaken.

Naarmate ze ouder worden, veranderen de interesses van de kinderen en hun wereld wordt “groter”, alsook hun denkwijze. Enerzijds hebben ze nog de behoefte naar huiselijkheid, veiligheid en geborgenheid, anderzijds worden ze steeds zelfstandiger, zoeken grenzen op en worden “mondiger”. Voor het kind zelf kan dit heel verwarrend zijn en moeilijk om een balans hierin te vinden.

Het is onze taak om de kinderen een veilige omgeving te bieden waarbij we moeten waken voor overbescherming, dit kan hun namelijk belemmeren in hun ontwikkeling. We stimuleren de kinderen door naar hun te luisteren en consequent te zijn. Kinderen zijn nog zoekende en zoeken in die zin de grenzen op. Het is onze taak om als volwassenen de grens aan te geven; zowel die van het kind als van de volwassenen. Kinderen kunnen dit simpelweg nog niet volledig overzien; dit is een rijpingsproces wat zich nog tot na het 20<sup>ste</sup> jaar voortzet.

De behoefte aan vrijheid verschilt per kind. Dit hangt af van de sociaal emotionele ontwikkeling en de verstandelijke ontwikkeling van het kind. De weerbaarheid van een kind verschilt in die zin ook per kind. Al bij al is het onze taak om hier waakzaam op te zijn en alert op te reageren. Hier zal dan ook rekening mee gehouden moeten worden. Het kind overladen met regels en sancties werkt niet bevorderlijk. Integendeel; het zal meer verzet met zich meebrengen. Kinderen zijn voor rede vatbaar en dat is waarop ingespeeld moet worden.

De insteek is positief benaderen in gesprek gaan en in gesprek blijven. Duidelijke afspraken maken, en het kind daarop wijzen indien de afspraken niet nagekomen worden; Ook dit is een leerproces.



### **Praktijkvoorbeelden**

- *Nadat de kinderen van het speelplein zijn opgehaald dienen de kinderen zelf zorg te dragen voor het uitdoen van hun jas en deze op te hangen, schoenen aan/ uitdoen en in de mand doen.*
- *Kinderen die een zelfstandigheidcontract hebben voor het binnen/buitenplein, melden zich eerst bij de groepsleiding.*
- *Zelfredzaamheid vergroten; handen wassen, toiletbezoek, zelf smeren, aan/uitdoen van jas/schoenen etc.*
- *Na het gezamenlijk eten en drinken mogen kinderen kiezen wat ze willen doen, afspraak is dat ze hetgeen waarvoor gekozen is opruimen/afmaken voordat ze aan iets anders beginnen.*
- *Tijdens het afruimen mogen de kinderen meehelpen; taakverdeling*
- *Wanneer iets niet mogelijk is, zoeken we samen naar een oplossing*
- *Tijdens een uitstapje lopen de kinderen twee aan twee waarbij we het oudste kind koppelen aan een jonger kind. Op buitenplein hebben ze vrij spel waarin we hun uitleggen dat ze in het zicht moeten blijven, dit wordt vertaald in; zolang ij ons kan zien, zien we jou ook.*
- *Bij een conflict tussen de kinderen, de kans geven om het eerst zelf op te lossen. Indien nodig ondersteuning bieden. De kinderen hoeven hierna niet gelijk "vriendjes" te worden/goedmaken. Zij mogen de tijd nemen voor zichzelf om het te verwerken/ boos te kunnen zijn.*
- *Ruimte om te differentiëren: atelier, gang en speelzaal. Atelier ruimte heeft ook als functie dat kinderen huiswerk kunnen maken, eten na schooltijd of in rust kunnen lezen, knutselen etc.*
- *De keuze bieden om een werkje dat bij een activiteit gemaakt is, mee naar huis nemen of op de groep hangen.*

### **2.3 We geven kinderen inspraak**

De Antootjes is van en voor de kinderen. We betrekken hun bij de planning van de activiteiten, het aanschaffen van spelmaterialen over regels op de groep etc.

We houden rekening met hun interesses, waarbij we hun vragen om zelf ideeën te opperen.

Onze ervaring is dat wanneer je kinderen inspraak geeft, ze zich gewaardeerd en serieus genomen voelen; "ik hoor erbij", ik ben belangrijk. Door hun te betrekken, voelen ze zich vaak meer verantwoordelijk voor het resultaat.

Een voorstelling krijgen van de belevingswereld van kinderen is voor volwassenen niet altijd even makkelijk, door hun te vragen wat hun bezighoudt en wat hun dromen zijn kun je zicht hierop krijgen. Voor een helder beeld van hun welbevinden, gebruiken we een formulier die ze zelf mogen invullen of die we samen met hun invullen.

### **Praktijkvoorbeelden**

*Verskillende kinderen met verschillende wensen, vaak zal er een compromis gesloten moeten worden. De wensen worden met de kinderen besproken en de leiding neemt uiteindelijk, met toelichting, de beslissing.*

- *Voor het aanschaffen van nieuw speel/knutselmateriaal vragen we aan de kinderen wat ze graag zouden willen.*
- *De regels stellen we positief op; wat mag op de opvang?*
- *Samen met de kinderen nieuw speelgoed uitpakken.*
- *Activiteiten die aanslaan herhalen en openstaan voor nieuwe activiteiten.*

### **3. Sociale competenties**

Hier ligt het accent op het sociaal samenzijn. Over het algemeen brengen de kinderen op school de dag door in een grote groep. Naar ons idee hebben de kinderen op de BSO minder behoefte om in een grote groep te functioneren.

We geven de kinderen de mogelijkheid om, naast het gezamenlijk eten en drinken, subgroepjes te vormen. Het buitensluiten van kinderen mag echter niet.

Onze opvang maakt het mogelijk om de inrichting, activiteiten, en spelmaterialen af te stemmen op de leeftijd en behoeftes van het kind.

Het groepsgebeuren richt zich op: sub groepjes, feesten en rituelen, inrichting, activiteiten/workshops en het eten en drinken op de groep.

Op de BSO **leven kinderen in een groep**. Dit biedt voordelen: er zijn altijd kinderen om mee te spelen. Echter zijn er ook kinderen die behoefte hebben aan privacy en soms alleen willen spelen. We willen dat kinderen respectvol met elkaar omgaan. Doordat ze onderdeel uitmaken van een groep, ontdekken zij hoe ze om kunnen gaan met verschillen en hoe ze rekening moeten houden met anderen. De regels die we opstellen zijn bedoeld en nodig om een leefsituatie te creëren die voor iedereen prettig aanvoelt en hoe we met elkaar omgaan. Vanwege het gegeven dat zo goed als alles in groepsverband gebeurt, worden er grenzen gesteld aan wat sociaal acceptabel is binnen de groep.

Het is de taak van de pedagogisch medewerker om in te gaan op de signalen van het kind, waarin structuur wordt gebracht en zorg draagt voor een gezellige sfeer.

### **Praktijkvoorbeelden**

- *Samen eten en drinken bevordert de sociale contacten tussen de kinderen. Als een kind iets wil vertellen verzoeken we de andere kinderen om te luisteren en een vinger op te steken als het kind iets wil vragen/vertellen, zodat er niet door elkaar gepraat wordt; al gebeurt dit natuurlijk ook!*
- *De ruimte biedt de mogelijkheid om alleen of samen met een kind te spelen.*
- *We bieden het kind de mogelijkheid om zijn/haar verjaardag te vieren.*
- *Feesten als Kerst, Sinterklaas, Ramadan, Valentijn en Pasen worden ook gevierd.*
- *We koppelen een seizoen aan een activiteit. Deze zijn wel vrijblijvend. De kinderen mogen kiezen of ze het werkje mee naar huis nemen of dat wij het op de groep mogen laten hangen.*
- *Aan het eind van het jaar en tegen het begin van de zomer aan houden we een feest voor de kinderen en ouders.*
- *De activiteiten die we organiseren zijn voor alle kinderen of in ieder geval zodanig dat alle kinderen de kans krijgen om ergeren aan mee te doen.*
- *Sommige kinderen vinden het ontzettend fijn om gewoon niks te doen; liggen op de bank, vloerkleed of aan tafel de boel observeren.*
- *De mogelijkheden die er zijn om te komen tot vrij spel zijn, al is bovenstaande ook vrij spel,; knutselen, buiten spelen, gezelschapsspellen, lezen etc.*
- *De georganiseerde activiteiten zijn altijd vrijblijvend, echter bij uitstapjes buiten de deur is het wel de intentie dat alle kinderen hieraan meedoen.*
- *Kinderen mogen, indien de bezetting dit toelaat, een vriend(in) meenemen naar de BSO.*
- *We organiseren verschillende activiteiten met de kinderen, zoals: dansen, sport en spel, knutselen etc.*

### **3.1. Samen leven/samen verantwoordelijk**

We proberen kinderen te leren dat daar waar je samen leeft, je samen verantwoordelijk voor bent.

Dit begint thuis, heeft een vervolg op school, bso, buurt, maatschappij etc.

We leren kinderen om respectvol met elkaar om te gaan. Inzicht hierin verkrijgen doen kinderen door het voor hun te vertellen in ; hoe kwam het op je over, wat denk jij, wat vind jij, wat had je graag willen zien, wat heb je hiervan geleerd, hoe zou je het de volgende keer aan kunnen pakken etc.

We leren de kinderen om zorgvuldig met materialen om te gaan. We wijzen de kinderen erop dat als iets kapot dreigt te gaan of gaat, niemand meer ermee kan spelen.

Waar afvalscheiding mogelijk is, wordt dit gedaan en uitgelegd waarom dit beter is voor het milieu.

Het actuele wereldbeeld kan onderwerp van gesprek zijn in een groep. Indien er vanuit de kinderen behoefte is om een onderwerp in te brengen, zullen we hier aandacht aan besteden met de kennis waarover wij beschikken.

## **4. Socialisatie; waarden en normen**

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van kinderen voortdurend een rol. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen en gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Het overbrengen van deze waarden en normen is een belangrijk facet waar je niet omheen kunt.

Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen na verloop van tijd en ze variëren van samenleving tot samenleving.

Binnen een samenleving kunnen verschillende(culturele) groeperingen verschillende waarden aanhangen.

Normen zijn de gedragsregels die hieruit voortvloeien en die geven aan hoe men zich behoort te gedragen.

*Een kind wordt in de eerste plaats gevormd door hetgeen hij/zij in de thuissituatie ziet/beleeft. Dit is zijn/haar referentiekader, oftewel de bril waaruit hij/zij kijkt. Op het moment dat het kind naar school, clubjes en naar de opvang gaat zal het kind met andere normen en waarden te maken krijgen.*

Waarden en normen worden op verschillende manieren doorgegeven bv;

- *Door verbaal duidelijk te maken aan de kinderen welk gedrag volwassenen goed/afkeuren.*
- *Door, zonder woorden, met lichaamstaal duidelijk te maken aan de kinderen welk gedrag volwassenen goed/of afkeuren.*

- *Door te fungeren als een voorbeeld voor hun kinderen, kinderen kijken naar hun ouders/opvoeders en zien hoe zij zich onder allerlei omstandigheden gedragen.*
- *Ouders leven voor, kinderen nemen over.*
- *Door feesten/rituelen samen te vieren*

*De pedagogisch werker(s) is beroepsmatig bij de kinderen betrokken, hebben met meerdere kinderen tegelijk een relatie en hanteert de groep als geheel op pedagogische wijze. Dit neemt echter niet weg dat de pedagogisch werker bepaalde normen en waarden op de kinderen zullen overbrengen.*

*Welke waarden en normen dit zijn, heeft te maken met zijn/haar referentiekader.*

*Echter, de pedagogisch medewerker is een professional en wordt geacht de groep pedagogisch te begeleiden.*

*De pedagogisch medewerker wisselt in de omgang met de kinderen steeds van rol, zoals de stimulerende, de troostende, de belonende, de strenge en de vriendelijke opvoeder.*

Binnen het kader Waarden en Normen besteden we aandacht aan aspecten als:

#### **4.1 Intermenselijke relaties**

We leren de kinderen om met respect met elkaar om te gaan. De pedagogisch werker geeft hierin het voorbeeld door respectvol met elkaar, kinderen, ouders en andere gasten om te gaan.

- ❖ *Vriendschappen tussen kinderen worden gestimuleerd. De pedagogisch medewerker probeert ervoor te zorgen dat de kinderen een hechte band vormen.*

*Bij ruzies tussen de kinderen wordt meestal getracht het de kinderen zelf op te laten lossen.*

*Kinderen worden gestimuleerd om conflicten uit te praten.*

*Het belonen van goed gedrag gebeurt door middel van complimentjes. We corrigeren kinderen door ze aan te spreken over het gedrag. Indien het gedrag niet stopt, moeten ze aan tafel zitten met de boodschap om na te denken over hun gedrag. Na enkele minuten volgt een gesprek tussen kind en pedagogisch werker.*

#### **4.2 Diversiteit**

Binnen onze samenleving hebben we kinderen met verschillende culturele achtergronden. Deze kinderen worden in de groep opgenomen.

*Vanuit deze verschillende achtergronden kan het voorkomen dat kinderen in aanraking komen met verschillende gewoonten en opvattingen. Religie kan hierin ook een rol spelen.*

*Hier wordt aandacht aan besteed door het bespreekbaar te maken waarin men geleerd wordt om respectvol met elkaar om te gaan. Binnen onze opvang is elk kind gelijkwaardig.*

#### ❖ **Citaat van Francine Oomen**

*Respect voor allen*

*Begint bij respect voor jezelf*

*Respect voor jezelf is respect voor anderen.*

*Respect voor anderen is respect voor "anders".*

*Eigenlijk zijn we helemaal niet zo anders als we denken.*

*Diep van binnen willen we allemaal hetzelfde: respect.*

*En wat is respect?.. respect is anderen behandelen zoals jezelf behandeld wilt worden.*

*Anders is leuk!* ( uit de gouden reeks boekjes

#### ❖ **Pedagogisch beleid en kwaliteitshandboek**

BSO De Antoontjes heeft een pedagogisch beleid en een pedagogisch werkplan. Aan het begin van elk jaar wordt in het Pedagogisch werkplan doelstellingen omschreven om in de praktijk ten uitvoer te brengen. Na afloop van het jaar/ begin van het nieuwe jaar volgt een evaluatie.

Ons kwaliteitshandboek bestaat uit diverse beleidstukken en protocollen:

- Beleid Veiligheid en gezondheid per 1 januari 2018
- Toedienen van medicijnen
- Klachtreglement
- Zelfstandigheidbeleid
- Beleid overdracht bijzonderheden kind
- Beleid foto's en filmen
- Uitslapjesbeleid
- Hygienebeleid
- Meldcode Kindermishandeling, juli 2013. Aangevuld met Leidraad meldingen IGZ, oktober 2013 en document Vertrouwensinspecteur, juli 2013, Gegevens van hulpverlenende instanties, sociale kaart
- Ziekte beleid incl. bijlage ziektebeelden
- Verlaten van stamgroep
- Vermissing kind

- Voedingsbeleid
- Huishoudelijk reglement Antoontjes
- Huisregels
- Reglement en huishoudelijk reglement oudercommissie

#### ❖ **Inspectierapport**

Het inspectierapport van de GGD hangt voor de ouders op ons memo bord ter inzage. Het rapport wordt tevens bij vergaderingen door de oudercommissie doorgenomen en besproken.

Het rapport staat tevens op onze website: [www.deantoontjes.nl](http://www.deantoontjes.nl)

#### ❖ **Het Antoontje**

Onze nieuwsbrieven ontvangt u via het Antoontje.

#### ❖ **Oudercommissie**

1. Maaike Le Noble (Maartje gr. 5)
2. Maciek Wielgat (vader Maia, gr. 5)

De Antoontjes heeft de oudercommissie lid gemaakt van Boink; dit is een Belangenvereniging van ouders in de Kinderopvang. Het magazine verschijnt 4 keer per jaar en biedt oudercommissies in de kinderopvang praktische informatie over ontwikkelingen in de sector en ondersteunt commissies in hun taak om de kwaliteit van de kinderopvang te bewaken en te bevorderen. De Antoontjes stelt de OC ook in de gelegenheid om bij bijeenkomsten aanwezig te zijn. Het reglement van de oudercommissie bevindt zich in een map wat ter inzage is voor de ouders. Alle zaken die met de OC besproken worden, vermelden wij ook in ons nieuwsbrief "Het Antoontje"

#### ❖ **Klachtenloket**

Per 1 januari 2016 is voor de ouders en de Oudercommissie het klachtenloket. Dit loket is verbonden aan De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Het kan voorkomen dat u ergens ontevreden over bent of dat u een klacht hebt. Het is dan prettig als u dat in eerste instantie met de direct betrokken pedagogisch medewerker bespreekt. Mocht de feedback van uw klacht niet naar wens zijn, dan kunt u uw klacht met de leidinggevende bespreken.

De klachtenprocedure is formeel geregeld in een reglement; klachten reglement. Klachtenformulieren zijn te verkrijgen op locatie. Het klachtenreglement hangt ter inzage op ons memo-bord. Uw klacht kunt u ook direct voorleggen aan het klachtenloket. Het Klachtenloket kan telefonisch bemiddelen tussen de ouder en de opvang of een onafhankelijke, externe mediator inschakelen. Wanneer dit niet leidt tot een oplossing, kan de ouder een geschil aanhangig maken bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Wij zijn tevens aangesloten bij de Geschillencommissie.

<sup>1</sup> **Alice Miller** ( Polen 1923) is een kinderpsycholoog, schrijfster en kunstschilderes. Ze is vooral bekend door haar onderzoek naar en strijd tegen kindermishandeling. In 1933 promoveerde ze tot doctor in de filosofie, psychologie en sociologie. Ze heeft twaalf boeken geschreven die vertaald zijn in 30 talen.

Het fundament van haar schrijfwerk valt te lezen in Het drama van het begaafde kind(1979).

**Janus Korczak** ( Warschau 22 juli 1979) was een Poolse kinderarts, pedagoog en kinderboekenschrijver.

Hij was een bijzondere man. Eén van Korczak belangrijkste pedagogische ideeën/visie was dat kinderen volwaardige mensen zijn, geen onaffe mensen die een heleboel nog niet kunnen. 'We laten het kind te weinig zelf dingen ervaren en beleven. We willen eigenlijk over alles wat het doet waken'

Hij heeft in totaal 9 kinderboeken geschreven.